

ÚSTAVA
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Úspešný štart Misie Slovensko

Misia Slovensko sa začala odbitím polnoci 1. januára 1993, keď po rozdelení federatívneho Československa vznikla samostatná Slovenská republika. Budujúc na demokratickom odkaze nežnej revolúcie sa Slovensko pripojilo k najväčšej medzinárodnej organizácii na svete - k Organizácii Spojených národov.

Slovenská zahraničná služba už od prvých dní svojej existencie aktívne pracovala na začlenení Slovenska do medzinárodného spoločenstva. V rýchlom slede sa Slovensko stalo členom Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, Rady Európy, Svetovej banky či UNESCO.

MISIA **30** SLOVENSKO

Sme súčasťou európskeho spoločenstva

Prozápadné a demokratické smerovanie Slovenska sa nezrodilo zo dňa na deň, ale bolo oň treba bojovať. Krajina sa v druhej polovici 90. rokov začala odkláňať od demokratických princípov.

Po výraznej snahe slovenskej diplomacie na čele s Eduardom Kukanom, domácim tlaku občianskej spoločnosti a potrebných národných reformách sa Slovensko vrátilo na správnu cestu. 1. mája 2004 sa Slovensko oficiálne stalo členom Európskej únie. V roku 2007 vstúpilo do schengenského priestoru a v roku 2009 zavŕšilo európsku integráciu prijatím jednotnej európskej meny - eura.

Slovensko vďaka členstvu v Európskej únii posilnilo svoj hlas v zahraničnej politike, zvýšilo svoju bezpečnosť a slobodu cestovania, vstúpilo na jednotný pracovný trh, získalo jednoduchší prístup k najnovším poznatkom a informáciám a zlepšilo svoju hospodársku a spoločenskú situáciu. Úspech nášho predsedníctva v Rade Európskej únie z roku 2016 mnohí z nás využívajú takmer denne, keďže práve Slovensko prispelo k zrušeniu roamingových poplatkov v rámci Európskej únie.

Vstup Slovenska do Európskej únie predstavuje jeden z našich najvýraznejších úspechov a potvrdzuje prihlásenie sa k európskym hodnotám demokracie, spolupatričnosti a solidarity. Členstvo v jednotnej Európe nám pomáha zvládať ťažké výzvy, ktorým ako spoločnosť čelíme.

30
MISIA SLOVENSKO

Veríme v silu medzinárodného spojenectva

Slovenská diplomacia už od prvého dňa samostatnosti Slovenska vyvíjala snahu o jeho začlenenie do euroatlantických štruktúr a NATO. Hneď po svojom vzniku vstúpilo Slovensko do Severoatlantickej rady pre spoluprácu.

V roku 1998 sa euroatlantické integračné snahy Slovenska začali rozvíjať intenzívnejšie. Úsilie slovenských diplomatov nakoniec bolo úspešné a v roku 2004 sa Slovensko stalo členom NATO.

Vstupom Slovenska do Severoatlantickej aliancie sa výrazne zvýšila naša bezpečnosť, prosperita a stabilita. Vďaka tomu sme sa stali nielen súčasťou silného spojenectva, ale aj naše ozbrojené sily prešli výraznou modernizáciou a profesionalizáciou. Slovensko sa zároveň stalo atraktívnejšie pre investorov a firmy zo Slovenska sa mohli uchádzať o zákazky NATO. Medzi najúspešnejšie slovenské vojenské produkty v tomto období patria húfnice Zuzana 2000 a Zuzana 2 či odminovacie systémy Božena.

Dnes sme hrdým a zodpovedným členom NATO, ktorý sa podieľa na bezpečnosti v Európe a vo svete. Sila nášho medzinárodného spojenectva sa ukazuje aj v súčasnosti pri spoločnej odpovedi na pandémiu COVID-19, klimatickú krízu či ruskú vojnovú agresiu proti Ukrajine.

MISIA **30** SLOVENSKO

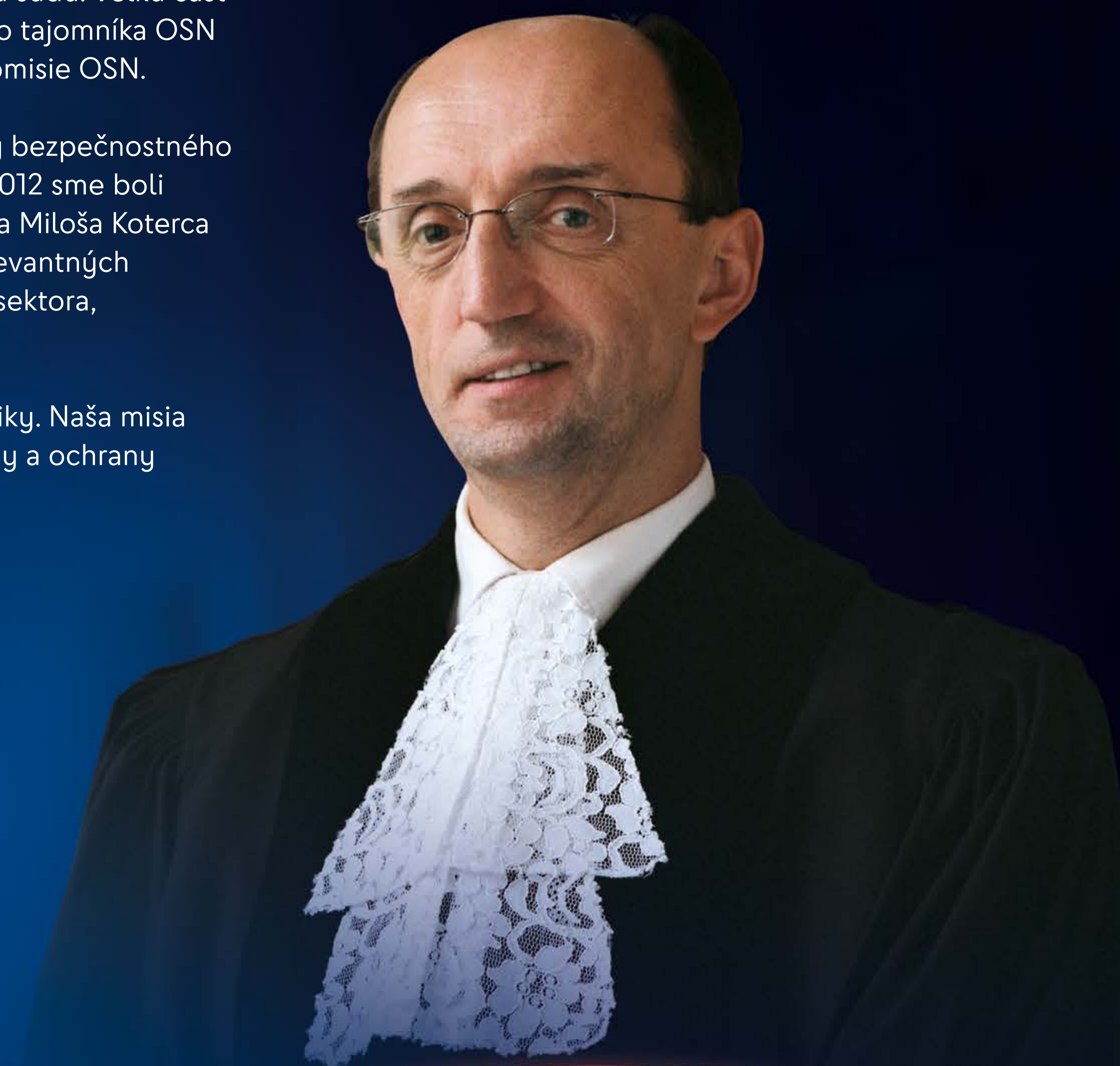
Spoločne meníme svet

Slovensko sa stalo členom Organizácie Spojených národov 19. januára 1993. Naša misia v OSN sa však začala omnoho skôr. Slovenskí diplomati stáli už pri zrode samotnej organizácie - Ján Papánek ako jeden z autorov Charty Organizácie Spojených národov a Ivan Krno ako prvý právny poradca OSN.

Aj počas ostatných 30 rokov boli slovenskí diplomati významnou súčasťou štruktúr OSN. Bývalý minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák pôsobil ako predseda 72. zasadnutia Valného zhromaždenia OSN a na právnickú tradíciu Papánka a Krna nadviazal Peter Tomka, ktorý od roku 2003 pôsobí ako sudca Medzinárodného súdneho dvora, pričom zastával aj funkciu predsedu a podpredsedu súdu. Veľkú časť kariérneho života zasvätil OSN aj Ján Kubiš, ktorý pôsobil ako osobitný predstaviteľ generálneho tajomníka OSN v Tadžikistane, Afganistane, Libanone a Líbyi či ako výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie OSN.

Počas nášho členstva v Bezpečnostnej rade v rokoch 2006-2007 sme boli lídrom témy Reformy bezpečnostného sektora, ktorá dodnes zostáva jednou z našich vlajkových tém na pôde OSN. V rokoch 2010 - 2012 sme boli členom Hospodárskej a sociálnej rady, ktorej sme v roku 2012 prostredníctvom nášho veľvyslanca Miloša Koterca aj predsedali. Dôraz sme kládli na udržateľný rozvoj formou posilnenej spolupráce všetkých relevantných aktérov, vrátane medzinárodných finančných inštitúcií, mimovládnych organizácií, súkromného sektora, univerzít a mládeže.

Členstvo v Organizácii Spojených národov je jedným z hlavných pilierov našej zahraničnej politiky. Naša misia v OSN je založená na univerzálnych hodnotách multilateralizmu, rovnosti, rešpektovania slobody a ochrany ľudských práv, podpory udržateľného rozvoja a udržiavania mieru a bezpečnosti vo svete.

30
MISIA SLOVENSKO

Podporujeme mierové spolunažívanie vo svete

Súčasťou Misie Slovensko je aj prehľbovanie mieru a upevňovanie bezpečnosti vo svete prostredníctvom našej diplomacie a účasti na operáciách medzinárodného krízového manažmentu. V roku 2021 boli naše jednotky súčasťou 17 misií v Európe, Afrike a Ázii.

Viac ako 20 rokov pôsobia príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky v mierovej misii UNFICYP na Cypre. Slovensko sa na Cypre teší aj pozícii diplomatického sprostredkovateľa bikomunitného dialógu, ktorý dlhodobo organizuje rozhovory podporujúce zblížovanie cyperských komúní. V Bosne a Hercegovine je Slovensko aktívne v mierovej operácii, ktorej hlavným poslaním je podporovať bezpečné prostredie a stabilitu v krajine.

Slovensko pôsobí aj v najstaršej mierovej misii na svete UNTSO na Blízkom východe, ktorá je v regióne aktívna už od roku 1948. V súčasnosti misia vykonáva pozorovateľskú činnosť v Izraeli, Libanone, Sýrii, Egypte a Jordánsku. Osobitnú dôležitosť má angažovanie Slovenskej republiky po boku spojencov z NATO a od roku 2018 sme súčasťou mnohonárodnej bojovej skupiny NATO v Lotyšsku. Okrem toho sa Slovensko zúčastňuje na misiách na Ukrajine, v Moldavsku, Gruzínsku, Kosove, Iraku, Somálsku, Mali či Stredoafrickej republike.

MISIA **30** SLOVENSKO

Robíme svet lepším miestom

Pomoc tým, ktorí ju potrebujú, je jedným zo základov úspešných medzinárodných partnerstiev. Preto už takmer 20 rokov prostredníctvom SlovakAid poskytujeme humanitárnu pomoc krajinám po celom svete.

V roku 2010 sme vyslali záchranársky a zdravotnícky tím s poľnou nemocnicou a materiálnou humanitárnou pomocou na Haiti, ktoré bolo postihnuté ničivým zemetrasením. Od roku 2012 pôsobíme aj v Keni, kde s podporou SlovakAid vzniklo vzdelávacie centrum, ktoré poskytuje vzdelanie už viac ako 1 200 študentom. Jeho súčasťou je aj podnikateľský inkubátor, ktorý pomáha zlepšovať odborné a podnikateľské zručnosti absolventiek. Až 81 % z nich si vďaka nemu našlo zamestnanie a začalo podnikáť vo vyštudovanom odbore. Keni sme poskytli pomoc aj počas koronakrízy v roku 2021, keď sme jej a Rwande darovali spolu 440 000 dávok vakcín.

Naša pomoc neobchádza ani Blízky východ, kde poskytujeme zdravotnú starostlivosť a nutričnú podporu pre presídľencov v tábore Dawoodia a obyvateľov vo vidieckych oblastiach Dohuku v Iraku. V roku 2022 sme sa zúčastnili na výstavbe zásobníka vody na predmestí Baalbeku vo východnom Libanone. Pre miestnych obyvateľov sme zorganizovali školenia o zodpovednom využívaní vody. Humanitárna pomoc má zmysel aj tesne za našimi hranicami. Od ruskej agresie voči Ukrajine neúnavne podporujeme nášho východného suseda a v prepočte na obyvateľa patríme k najväčším donorom.

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

30
MISIA SLOVENSKE

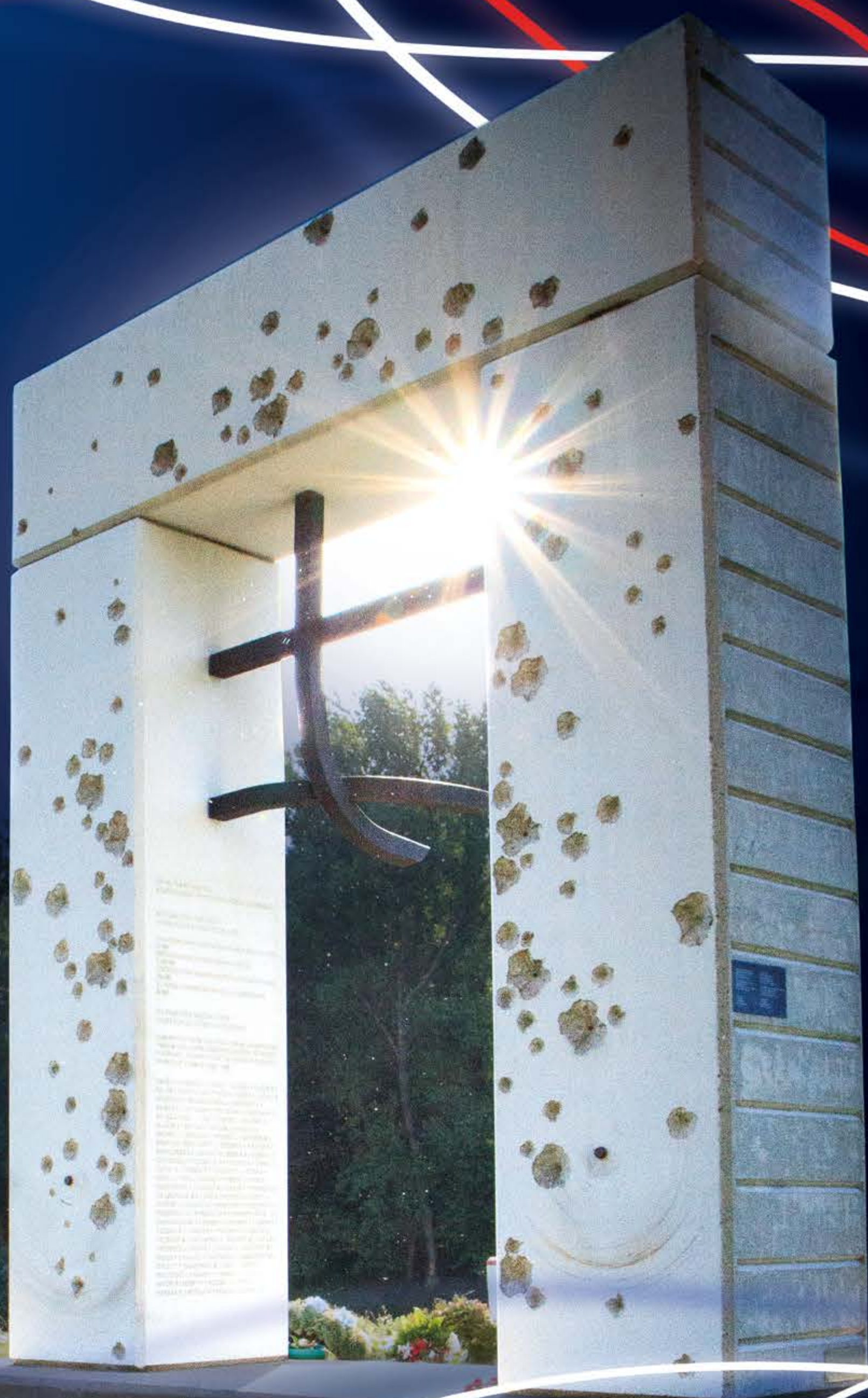

Ochranou práv chránime demokraciu

Nežná revolúcia priniesla aj posilnenie občianskej spoločnosti. Tá pomohla Slovensku nastaviť zrkadlo vždy, keď to bolo potrebné – počas turbulentných 90. rokov či po tragickej vražde novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej v roku 2018.

Slovensko sa ako člen Koalície za slobodu médií a ďalších medzinárodných platforiem zaviazalo podporovať slobodu médií doma aj vo svete. S medzinárodnými partnermi podporujeme konkrétne projekty na ochranu novinárov v oblasti právnej, fyzickej a kybernetickej bezpečnosti. Aktívne spolupracujeme s medzinárodnými novinárskymi organizáciami a tému zvyšovania ochrany novinárov a slobody tlače aktívne presadzujeme na úrovni Európskej únie a v rámci aktivít Samitu za demokraciu.

V otázke základných práv nezabúdame ani na tých najzraniteľnejších – iniciovali sme prípravu Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa OSN o procedúre oznámení a sťažností. Aj vďaka slovenskej diplomacii sa môžu deti domáhať spravodlivosti pri porušovaní ich práv.

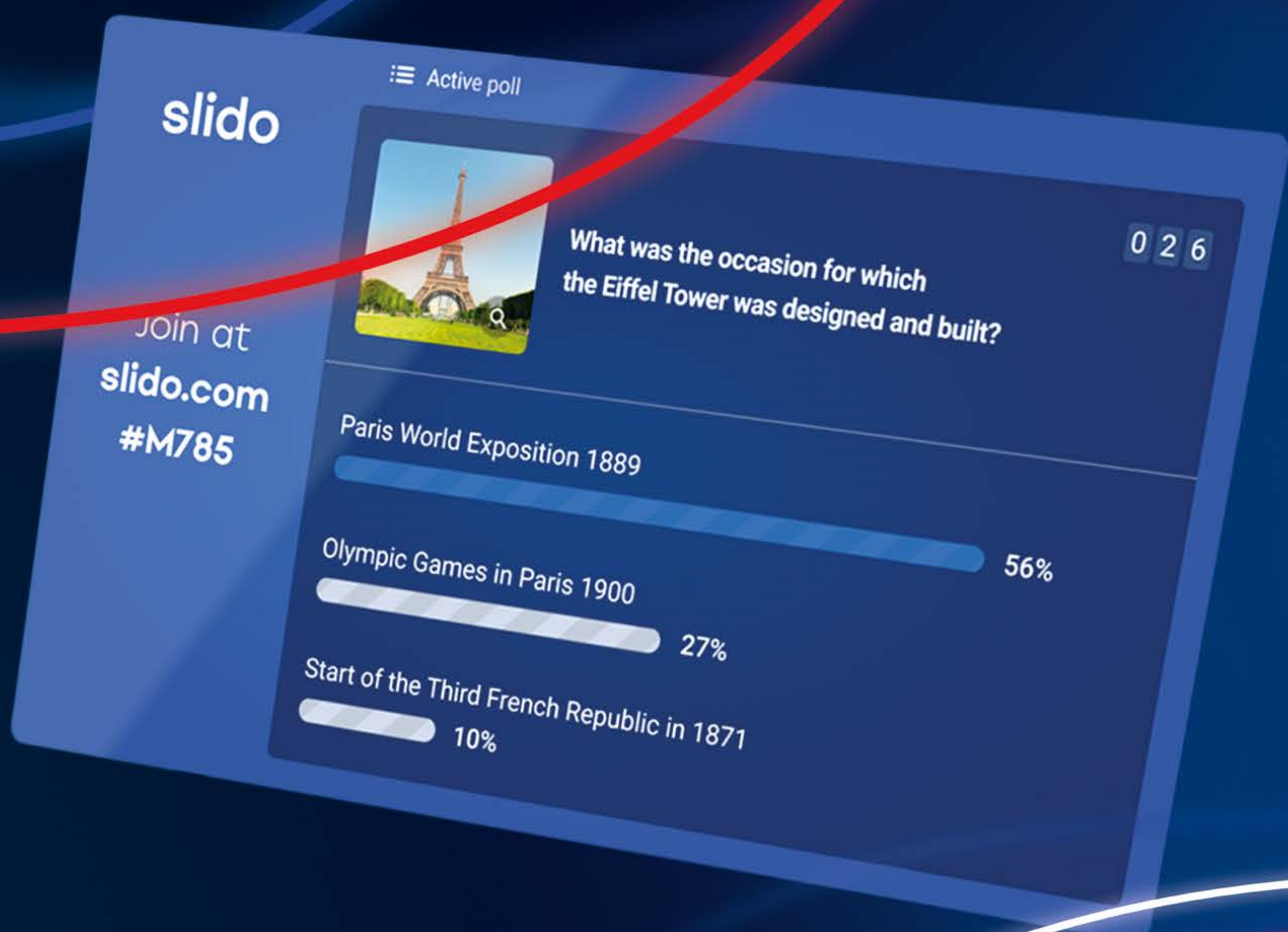
MISIA SLOVENSKEO | 30

Prinášame moderné riešenia

Slovensko je vďaka výnimočnej geografickej polohe, modernej trhovej ekonomike a bohatej priemyselnej histórii ideálnym zázemím pre technologické inovácie a startupový ekosystém. Živým dôkazom slovenskej konkurencieschopnosti sú spoločnosti ako ESET, svetový líder v oblasti digitálnej bezpečnosti, či Sygic, priekopník v offline GPS navigácii. MultiplexDX je spoločnosť, ktorej špičkové testy výrazne pomáhajú pri diagnóze koronavírusu a ďalších ochorení. Tím zo Slido svojimi službami zjednodušuje tisíce online a offline konferencií po celom svete, inováčne Sensoneo poskytuje smart odpadový manažment a mnohé ďalšie spoločnosti prinášajú moderné riešenia zo Slovenska.

Slovensko je tiež najväčším výrobcom áut na svete v prepočte na obyvateľa. Zároveň si uvedomuje aj potrebu nových inováčnejších spôsobov dopravy a nutnosť dekarbonizácie tohto odvetvia. Priekopníkmi v tejto oblasti sú spoločnosti KleinVision, ktorá uskutočnila prvý prelet lietajúceho auta medzi dvoma medzinárodnými letiskami, či InoBat, vývojár inováčných batérií do elektromobilov.

Pri rozvoji a propagácii našich inovácií hrá významnú úlohu aj slovenská ekonomická diplomacia. V úspešných formátoch ako Inovačné dni, Z regiónov do sveta či Exportné fórum pomáha rozvíjať obchodné vzťahy a hájiť slovenské záujmy v zahraničí.

30
MISIA SLOVENSKO

Slovenskí športovci na stupňoch víťazov

Slovenskí športovci a ich pravidelné úspechy na popredných medzinárodných podujatiach vytvárajú inšpiratívne príbehy, ktoré sa stávajú stmelujúcim faktorom spolupatričnosti národa. Slovenskí hokejisti v roku 2002 korunovali svoju bojovnosť zlatom na majstrovstvách sveta vo švédskom Göteborgu. V roku 2022 pridali k úspechom olympijský bronz z olympijských hier v Pekingu.

Prvé slovenské olympijské zlato vybojoval v Atlante v roku 1996 vodný slalomár Michal Martikán a našu dominanciu na divokej vode potvrdili zlatými medailami aj Elena Kaliská, bratia Hochschornerovci či bratrance Škantárovci. Našu najúspešnejšou plavkyňou je Martina Moravcová, ktorá získala dve strieborné medaily na letnej olympiáde v Sydney v roku 2000. Na letnej olympiáde v Rio de Janeiro v roku 2016 zvíťazil chodec Matej Tóth a streľkyňa Zuzana Rehák Štefečeková vybojovala zlato na letnej olympiáde v Tokiu v roku 2021. Alpská lyžiarka Petra Vlhová a biatlonistka Anastasia Kuzminová sú našimi najúspešnejšími športovkyňami v zimných športoch.

Peter Sagan, vynikajúci cestný cyklista a trojnásobný majster sveta, tenistka Dominika Navara Cibulková, víťazka WTA Finals v Singapure 2016, a mnohí ďalší športovci každoročne dostávajú svojimi úspechmi Slovensko do svetového povedomia.

Nezlomnosť a bojovného ducha ukazujú aj naši paralympionici, ktorí sa dokázali vzoprieť nepriazni osudu a zvíťaziť aj na svetových športových podujatiach. Nezmatateľné sa stali úspechy Henriety Farkašovej v paralpskom lyžovaní, Jána Riapoša v stolnom tenise, Veroniky Vadovičovej v parastreľbe či Jozefa Metelku v paracyklistike. Prostredníctvom organizácie Špeciálne olympiády Slovensko podporujeme športovcov s intelektuálnym znevýhodnením v ich snahe športovať.

Kultúra je jazykom diplomacie

Kultúra je dôležitým nástrojom diplomacie, ktorý dokáže šíriť hodnoty demokracie, vzdelania, ľudských práv či slobody prejavu do celého sveta. V kontraste s normalizačným komunistickým režimom, ktorý obmedzoval slobodnú kultúrnu tvorbu, dnes môžu slovenskí umelci tvoriť bez obmedzení a strachu a ich diela žnú úspechy doma aj v zahraničí.

Medzi najväčšie úspechy slovenskej kultúry za ostatných 30 rokov patria vystúpenia opernej divy Edity Gruberovej vo viedenskom Stephansdome či umeleckého súboru Lúčnica v sále Valného zhromaždenia OSN v roku 2017. Naši hudobníci sa predstavili v sérii koncertov v legendárnej Carnegie Hall v New Yorku. Výstava slovenských diel z obdobia neskoréj gotiky pod názvom „Zlatom a ohňom – slovenské umenie na konci stredoveku“ v Múzeu de Cluny v Paríži bola jedným z najvýznamnejších podujatí prezentácie slovenskej kultúry vo svete.

Významnú úlohu v propagácii našej kultúry v zahraničí zohrávajú aj slovenské inštitúty v Prahe, Varšave, Budapešti, Viedni, Berlíne, Ríme, Paríži a Jeruzaleme, ktoré celému svetu približujú prácu slovenských umelkyní, umelcov a jedinečnosť slovenskej tvorby.

30
MISIA SLOVENSKO

Slovenské dedičstvo so svetovou hodnotou

V roku 2023 si pripomíname 30. výročie zápisov prvých troch slovenských lokalít na Zoznam svetového dedičstva UNESCO. Slovensko má na zozname UNESCO v súčasnosti až osem pamiatok. Ako prvé boli na zoznam zaradené tri lokality: Spišský hrad a okolie, Banská Štiavnica a Vlkolínec. Neskôr k nim pribudlo historické mesto Bardejov, drevené kostoly Karpatského oblúka, spišské mesto Levoča a dve pamiatky z rímskych čias: rímsky vojenský tábor Gerulata v Bratislave-Rusovciach a rímsky vojenský tábor Kelemantia v Iži.

Medzi prírodnými pamiatkami v zozname UNESCO reprezentujú Slovensko jaskyne a priepasti Slovenského krasu, Dobšinská ľadová jaskyňa a Karpatské bukové pralesy v Bukovských a Vihorlatských vrchoch na východe Slovenska.

V roku 2022 bolo Slovensko zvolené za člena Medzivládneho výboru na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva UNESCO. Ide o ohodnotenie vysokej expertízy Slovenskej republiky v oblasti zachovávaní tradícií a živého dedičstva, ale aj ocenenie diplomatických aktivít rezortu diplomacie. Tradície, živé prejavy, divadelné umenie, rituály či tradičné remeslá nesú v sebe obrovský potenciál pre rozvoj inklúzie, kultúrnej diverzity a udržateľnosti. Učia nás, ako kultúrne prejavy uchovať pre budúce generácie. Na zozname významného nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska sa preto nachádza napríklad terchovská muzika, modrotlač, drotárstvo či sokolarstvo.

MISIA **30** SLOVENSKO

Krajina v centre diania

Atraktívna poloha Slovenska a jeho dobré vzťahy s medzinárodnými partnermi z neho robia prirodzené dejisko stretnutí a udalostí svetového významu.

Slovensko bolo miestom mnohých stretnutí, ktorých dôležitosť môžeme cítiť aj dnes. V roku 2005 sa v Bratislave stretli americký prezident George W. Bush a ruský prezident Vladimir Putin. Na 18. stredoeurópskom samite hláv štátov sa v roku 2013 zúčastnilo až 19 prezidentov. Počas predsedníctva Slovenska v Rade EÚ sa v hlavnom meste konal tzv. bratislavský samit, ktorý naštartoval diskusiu o začiatku procesu strategickej reflexie v Európskej únii. Ministerská rada OBSE, ktorá sa konala v Bratislave, bola najväčším zhromaždením ministrov zahraničných vecí v histórii Slovenska. Svojou návštevou poctil Slovensko aj pápež František, ktorý sa stretol s prezidentkou Zuzanou Čaputovou.

Od roku 2005 sa na Slovensku každoročne koná medzinárodná konferencia Bratislava Forum, ktorú organizuje slovenský think-tank GLOBSEC. Patrí medzi päť najvýznamnejších bezpečnostných konferencií na svete a pomáha hľadať odpovede na najdôležitejšie bezpečnostné otázky týkajúce sa nás a našich medzinárodných partnerov.

30
MISIA SLOVENSKO

30 MISIA SLOVENSKO

Slovensko a naša diplomacia majú za sebou 30 rokov náročných skúšok, ale aj výnimočných úspechov. Našou zahraničnou politikou každý deň potvrdzujeme, že sme zodpovedným členom medzinárodných štruktúr s jasným geopolitickým zakotvením a cieľom zlepšovať životy ľudí vo svete aj doma.

Misia Slovensko je aj diplomatickou misiou.

 **MINISTERSTVO
ZAHRAŇIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**GOOD
IDEA
SLOVAKIA**

Fotografie: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, TASR/ Michal Svítok, TASR/Dušan Knap, TASR/ Jakub Kotian, TASR/ Martin Baumann, TASR/ Pavol Zachar, TASR/ Jaroslav Novák, TASR/ Pavel Neubauer, TASR/ Dano Veselský, Kancelária prezidenta SR, Ministerstvo obrany SR, Ozbrojené sily SR, Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu, SlovakAid, Vojna na Ukrajine – Príbehy z hranice: Mário Bóna, David Púchovský, ESET, MultiplexDX, KleinVision, Slido, Jimmie48 Photography/Shutterstock.com, Kristína Spišáková, Martin Kováčik, Paul Martinka, UN Photo, Globsec, UN Photo: Elma Okic, Cineberg/ Shutterstock.com, Zastupiteľský úrad SR v Rige, Zastupiteľský úrad SR v Nairobi.

Texty: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v spolupráci so Slovenským národným múzeom-Historickým múzeom v Bratislave